

DRAFTI I
RAPORTIT TE VLERESIMIT TE NDIKIMIT
NE MJEDIS
TE AKTIVITETIT:
“Impiant fraksionimi i shisteve argjilore”

Subjekti: “XHULIO” sh.p.k

Vendndodhja: Prane fshatit Karmë, bashkia Vau i Dejës, qarku Shkodër

Pergatiti materialin : “Eko- Studio- Projekt” sh.p.k

Tirane, 2015

PERMBAJTJA

- Hyrje
- Baza ligjore
- Metodika e vleresimit te mjedisit
- Objektivat dhe qellimi i VNM-se

1. **PERSHKRIMI I AKTIVITETIT**
2. **PERSHKRIMI I RAJONIT KU DO ZHVILLOHET AKTIVITETI**
3. **VLERESIMI I NDIKIMEVE NEGATIVE NE MJEDIS**
4. **MASAT PER ELEMENIMIN/ZVOGELIMIN E NDIKIMEVE**
5. **KONKLUZIONE DHE REKOMANDIME**

HYRJE

Aktiviteti njerezor qe zhvillohet ne çdo aspekt te vetin, perveç dobesive ne menyre te pashmangshme krijon dhe “produkte” qe ne perfundim mund te sjellin probleme per zhvillimin e qendrueshem te mjedisit. Pavaresisht nga vlerat dhe volumet edhe ne Shqiperi keto probleme vrojtohen dhe shoqeria e shteti kane synuar dhe vazhdojne te organizojne dhe orientojne kete proces. Ndotja e mjedisit nenkupton shkarkimet e cdo lloj mbetje nga pjese te materialeve te ndryshme ne uje , toke, ajer e cila shkakton ose mund te shkaktoje probleme mjedisore te perkoheshme ose te perhershme ne balancen ekologjike te tokes. Se bashku me zhvillimin e madh qe eshte bere ne industri te ndryshme ne menyre te ngjashme me te njejten shpejtesi eshte rritur edhe sasia e mbetjeve nga perdorimi i te mirave materiale. Mbetjet industriale dhe ato urbane te patrajuara , emetimet e gazeve te demshem ne atmosfere , perdorimi i kimikateve te reja pa marre parasysh demet qe mund ti sjellin mjedisit kane sjelle problemet mjedisore me te cilat ne perballemi ne ditet e sotme.

Ndaj eshte e nevojshme qe shoqeria te ndergjegjesohet per ta mbajtur sa me paster mjedisin ku jetojme duke marre masat e duhura per trajtimin e mbetjeve si dhe emetimin e gazeve te demshem ne atmosfere qe gjenerohen nga zhvillimi i aktiviteteve te ndryshme.

Materiali qe paraqitet trajton ndikimet ne mjedisin fizik dhe human te aktivitetit:

“Impiant fraksionimi i shisteve argjilore”

BAZA LIGJORE

Relacioni u pergatit ne zbatim te akteve ligjore dhe nenligjore Mjedisore :

- *Ligji Nr.10 431, date 09.06.2011 “ Per Mbrojtjen e Mjedisit”*
- *Ligji nr. 10 448 date 14.07.2011 « Per Lejet e Mjedisit »*
- *Ligji nr.10 440 date 07.07.2011 « Per Vleresimin e Ndikimit ne Mjedis »*
- *Urdhrin e ministrit nr. 146 dt. 8.5.2007 ”Per miratimin e listes se kuqe te flores dhe faunes”*
- *Udhezimin nr 8 dt. 27.11.2007 “Per nivelin kufi te zhurmave ne mjedise te caktuara”*
- *Ligji nr. 9010 dt. 13.02.2003 “Per administrimin mjedisor te mbetjeve te ngurta”*
- *Ligji nr. 8897 dt. 16.05.2002 “Per mbrojtjen e ajrit nga ndotja”*
- *Ligji nr. 10 463 date 22.09.2011 “Per menaxhimin e integruar te mbetjeve”*
- *Vendim nr.805 date 4.12.2003 « Per miratimin e listes se veprimtarive qe ndikojne ne mjedis per te cilat kerkohet leje mjedisore »*
- *Ligj nr. 8094 date 21.03.1996 « Per largimin publik te mbeturinave »*
- *Udhezim nr.1 date 03.03.2009 « Per detyrat e organeve mjedisore per te siguruar pjesemarrjen e publikut dhe te OJF-ve mjedisore ne procesin e vleresimit te ndikimit ne mjedis ».*
- *Udhezim nr.3 date 19.11.2009 ‘Per metodologjine e raportit te VNM’*
- *VKM nr.419 date 25.6.2014 « Per miratimin e kerkesave te posacme per shqyrtimin e kerkesave per leje mjedisi te tipave A,B dhe C per transferimin e lejeve nga nje subjekt te tjetri, te kushteve per lejet respektive te mejdisit si dhe rregullave te hollesishme per shqyrtimin e tyre nga autoritetet kompetente deri ne leshimin e ketyre lejeve nga QKL-ja ».*
- *Vendim Nr.13, date 04.01.2013 ” Per miratimin e rregullave, te pergjegjesive e te afateve per zhvillimin e procedures se Vleresimit te Ndikimit ne Mjedis”.*

1. PERSHKRIMI I AKTIVITETIT

➤ Profili i propozuesit

Subjekti ”XHULIO”sh.p.k eshte rregjistruar prane QKR me numer NIPT-ti **J745172020** . Vendi i ushtrimit te aktivitetit eshte ne pranë fshatit Karmë, bashkia Vau i Dejës, qarku Shkodër.

Me pergatitjen e dokumentacionit perkates subjekti kerkon te pajiset me leje tipi B sipas *VKM nr.419 date 25.6.2014 « Per miratimin e kerkesave te posacme per shqyrtimin e kerkesave per leje mjedisi te tipave A,B dhe C per transferimin e lejeve nga nje subjekt te tjetri, te kushteve per lejet respektive te mejdisit si dhe rregullave te hollesishme per shqyrtimin e tyre nga autoritetet kompetente deri ne leshimin e ketyre lejeve nga QKL-ja ».*

Pershkrimi i qellimit te propozuar

Procesi teknologjik ne impiantin e thyerjes se shisteve argjilore ,te subjektit “XHULIO” sh.p.k konsiston ne marrjen e shisteve argjilore nga karriera qe ndodhet aty afer,transportimin e tyre tek impianti i thyerjes dhe fraksionimit, thyerjen dhe fraksionimit sipas kerkesave teknike per perdorimin e tyre ne industrine e ndertimit.

Qellimi i ngritjes se ketij impianti eshte shfrytezimi dhe rritja e efektivitetit te perdorimit shisteve argjilore te karrieres me qellim perdorimin e tyre ne sektorin e ndertimit.

Procesi teknologjik ne impiantin e thyerjes dhe fraksionimit realizohet permes makinerive te pershkrhuara ne skeme dhe qe perbehet nga :

1. Bunkieri
2. Transportieret
3. Mulliri
4. Sitat e medha dhe te vogla
5. Pedane per shperndarje te materialit dhe transportieri

Makinerite jane prodhim i vitit 2002,kane ardhur nga Italia dhe mund te themi se jane nder impiantet e pare qe kane hyre ne vendin tone ne ato vite, jane te certifikuara dhe kane standarte te cilat i kerkon Bashkimi Evropian per mbrojtjen e mjedisit. Procesi i thyerjes dhe i fraksionimit kryhet gjithmone ne pranine e ujit. Ky uje duhet te riciklohet per t’u perdorur nqs eshte e nevojshme ose ka krize uje. Pastaj pas riciklimit ujrat kalojne ne dampe ku behet dekantimi,aty ngel llumi kurse uji kalon nepermjet nje kanali dhe me pas mund te perdoret per nevojat e subjektit per ujitjen e pemeve ose luleve.

Materiali i marre ne karriere, me ane te kamioneve riportabel te firmes, nga zona e shfrytezimit transportohet dhe depozitohet prane impiantit te thyerjes dhe fraksionimit. Prej nga aty hidhet ne bunker dhe i nenshtrohet procesit qe thame me siper. Impianti i fraksionimit eshte i vendosur mbi nje bazament betoni, mase kjo e marre per te siguruar mjetet e transportit, me pas eshte mulliri i cili ben thyerjen e materialit ne dimensione mbi 40mm dhe larjen e tij nga papastertite ,me anen e sitave.

Sheshi i caktuar per vendosjen e impiantit te thyerjes dhe fraksionimit te shisteve argjilore nuk ka probleme pronesia pasi eshte prone e subjektit ne fjale dhe eshte jashte zones se zhvillimit urban. Vendndodhja e impiantit eshte bere ne menyre te tille qe te jete sa me afer karrieres se shfrytezimit te gips – alabaster dhe sa me afer rruges automobilistike, per te kursyer sa me shume karburant, makineri transporti dhe kohe, por nderkohe qe te mos pengoje punimet gjate shfrytezimit te shisteve argjilore.

Vete perberja e materialit te shisteve argjilore eshte e bute dhe nuk ka nevojte per perdorimin e lendes plasese. Materiali do te shfrytezohet me shkalle nga larte poshte dhe ne kete menyre shmangtet mundesia e shembjeve massive dhe erozionit. Terrene eshte kodrinor dhe I pershtatshem per zhvillimin e aktivitetit. Shoqeria “Xhulio” Sh.p.k ka si objekt te saj shfrytezimin e shisteve argjilore ne zone dhe transportimin e tyre prane fabrikave te prodhimit te cimentos, kjo lende sherben si lende e pare ne fushen e prodhimit te cimentos. Ngarkimi automjeteve kryhet direkt ne sheshin e germimit dhe shfrytezimit dhe nuk ka shesh depozitimi te materialit. Transporti kryhet me kamiona veteshkarkues dhe ngarkesa nepermjet buldozereve qe sherbejne per kete qellim.

Përbëja e Materialit

Materiali i përfutur do të përdoret për procesin teknologjik të prodhimit të cimentos në fabriken e cimentos Fushe-Krujë. Përberësit kryesorë të argjilës:

-Al ₂ O ₃	14.5 %
-Fe ₂ O ₃	9.5 %
-CaO	9.3 %
-MgO	4.6 %
-SO ₃	0.41%

2. PERSHKRIMI I RAJONIT KU DO ZHVILLOHET AKTIVITETI

○ **Pozita gjeografike**

Shkodra shtrihet për rreth 16,46 km² në një hidrografike me pranë liqenit me të njëjtin emër dhe lumenjtë Drin, Bunë dhe Kir në një ultësirë të "mbrojtur" nga liqeni i Shkodres, Alpet Shqiptare në lindje ku spikasin majat e Cukalit (1.722 m), Maranaj(1.576 m), etj.

○ **Hidrogeologjia e zones**

Nga ana hidrogeologjike në zonën e Velipojes vëcojmë dy komplekse shkëmbore përse i përket ujembajtjes:

- **Kompleksi i parë** i përket moshës Qh dhe përbehet nga depozitime detare dhe lagunore kryesisht rera, argjila e zhavorë me ujembajtje të lartë deri mesatare.
- **Kompleksi i dytë** i përket formacioneve karbonatike të Pg₂-Cr₂ të përfaqësuar në hartë me gelqerore shtresë mesem dhe të dolomitizuar, edhe këto me ujembajtje dhe ujepershkueshmeri të lartë deri mesatare.

Shkëmbinjtë e Pg₃¹ të përfaqësuar nga flihi argjilo-alevrolito-ranorë që janë praktikisht pa ujë nuk janë trajtuar si kompleks me vehtë, për vetë sipërfaqjen e vodël që zënë por është mjaftuar vetëm duke i përmendur sitë e pranishme në këto zone. I vetmi rol pozitiv që luajnë ato është se ato shërbejnë si ekranizues të ujrave e për rrjedhojë dhurojnë disa burime me debite modeste, prurjet e të cilëve janë të hedhur në hartën hidrogeologjike.

Problematike per ujrata e kesaj zone eshte mineralizimi i pergjithshem i larte, cka ndikon edhe ne kimine e tij. Eshte vene re se duke filluar nga fshati Pentar keta ujra, deri ne derdhjen e lumit Buna ,ne deti Adriatik e rrisin gradualisht mineralizimin e tyre deri sa kalojne ne ujra te kripura.

○ **Kushtet klimatike**

Shtrirja në mes të një relievi fushor, kodrinor, paramalor dhe malor, afërsia me Deti Adriatik dhe liqenin e Shkodrës kanë përcaktuar edhe klimën e saj, një klimë mesdhetare me dimër të butë e të lagësht dhe verë të nxehtë e të thatë. Temperaturat mesatare në vit variojnë nga 14,5 °C deri në 16,8 °C. Temperatura në Janar është nga 1,9 °C deri në 9 °C. Në dimër fryn era e murlanit (erë lokale), e ftohtë, e fortë dhe e thatë, ndërsa në fund të vjeshtës fryn era e shirokut, që shoqërohet me reshje dhe fryrjen e lumenjve. Sasia e reshjeve në këtë qytet është e madhe. Mesatarisht aty bie 2000 mm shi në vit, pra një nga zonat më të lagështa të Shqipërisë.

○ **Relievi**

Shkodrës i takojnë 13 maja në Alpe, që i kapërcejnë të 2000m lartësi si: Jezerca (2694m), Papluka, Mali i Vilës, Radohima (2570m), Mali i Shënikut (2550m) si dhe Biga e Gimajve (mbi 2200m) etj. Krahas këtyre majave në Shkodër gjenden male të tjera më të ulëta si Taraboshi (595m), Shita e Hajmelit e deri te kodrat e Bushatit, të Bërdicës, të Kodhelit, të Kakarriqit, të Rrencit e të Tepes.

○ **Hidrografia**

Rajoni i Shkodrës është i njohur për burime të pasura hidrografike. Janë lumenjtë Drini 285 km, Buna 44 km (i vetmi lumë i lundrueshëm), Kiri 51 km, Shala që përbëhet nga dy përrenj, Cemi, dhe burimet ujore. Përveç lumenjve, është e pasur edhe me liqene: Liqeni i Shkodrës zë një sipërfaqe 368 km² nga e cila 149 km² përfshihet brenda territorit të Shqipërisë.

○ **Flora dhe fauna**

Flora

Zona ku ndodhet impianti i fraksionimit të gurit gelqeror është koder me lartësi mesatare 30 m mbi nivelin e detit. Ajo paraqet një paisazh nga me të zakonshmit të zhveshur kodrinor me shkurre të ulta të tipit shkozës, shqopes, mirizit, shqeges se eger dhe nuk gëzon ndonjë statut të vecantë mbrojtjeje përse i përket flores, faunes dhe habitateve të ndryshme. Në përgjithësi zona është nën ndikimin e zhurmave që krijohen nga levizja e automjeteve në rrugëpasi jemi shumë

afër saj. Në afërsi të zonës ku kemi impiantin e fraksionimit të gurit gelqeror nuk kemi livadhe, kullota dhe sipërfaqje të mbjella të cilat mund të preken dhe demtohen nga aktiviteti i impiantit të fraksionimit të gurit gelqeror.

Flora deh bimesia me karakteristike të zonës në fjalë në Malin Kolaj të komunes Velipojë siç është edhe me sipërfaqesohet kryesisht nga shega e eger, mrina, kripca, murrizi, gjembardha, shkoza, frasheri, lisi, pisha, ulliri dhe në kënetën që ndodhet afër me shumicë ndodhet kallami. Territori i përket zonës së pyjeve dhe shkurreve mesdhetare, klasa fitosociale *Quercion ilicis*. Gjithashtu karakteristike të flores së kësaj zone bëjnë pjesë lloje të ndryshme pemësh frutore si fiku, hardhite, kumbulla, dardha, molla, ferrekuqe, frashër etj. Gjithashtu bëjnë pjesë flora tipike kodrinoro-fushore.

3. VLERESIMI I NDIKIMEVE NEGATIVE NE MJEDIS

- **Ndikimet në tokë**

Mbetjet teknologjike janë fraksione të imeta nga linja e fraksionimit të gips – alabaster (masë e imet) që variojnë 1- 1.5 % e sasisë së lëndës së parë të përpunuar. Kjo masë është në sasi tepër të vogël sistemohet dhe ripërdoret nga zona. Mbetje me fraksion mbi 20 mm e linjës së fraksionimit, e cila përdoret për mbushje dhe rievime të territorit. Kjo sasi mbetje është 5-10 % të sasisë së lëndës së parë të përdorur.

- **Ndikimet mbi popullsinë**

Zhvillimi i këtij aktiviteti nuk ka ndikime negative mbi popullsinë përreth, përveçse zhvillimi i këtij aktiviteti do të sjellë punësimin e disa baroreve përreth duke kontribuar sadopak në rritjen e mirëqenies në zonë përreth.

- **Ndikimet në cilesinë e ajrit**

Përsa i përket shkarkimeve në ajër nga zhvillimi i aktivitetit nuk emetohen gaze të demshme në atmosferë për mjedisin apo banorët e zonës përreth. Referuar natyrës së procesit nuk kemi sasi gazesh të shkarkuar në atmosferë, por vetëm pluhur. Për të minimizuar këto ndikime negative është bërë një izolim në pjesën e daljes së masës së fraksionuar për në transportier, me një skelet dhe dok të gomuar në mënyrë që pluhurat të mos përhapen në mënyrë kaotike, sidomos në kohë të thate dhe me erë.

- **Ndikimet ne uje**

Nga vete natyra e procesit te shfrytezimit te shisteve argjilore nuk kemi shkarkime te lengshme, pervecse ujit qe perdoret per te sperkatur ambjentin.

- **Ndikimet nga zhurmat**

Zhurmat shkaktohen nga mjetet e ngarkim-shkarkimit, sitat vibruese dhe mulliri. Keto zhurma jane brenda normave te lejuara per mjedise pune 8 orareshe, megjithate shoqeria ka pajisur punetoret me mjete mbrojtese ndaj saj.

Objekti eshte larg qendrave te banuara dhe punohet vetem ne nderresen e pare e ne keto rrethana intensiteti i xhurmave te krijuara prej linjes dhe mjeteve nuk perben problem shqetesues per zonen perreth.

4. MASAT PER ELEMENIMIN / ZVOGELIMIN E NDIKIMEVE NEGATIVE NE MJEDIS

+ Territorri perreth impiantit

I gjithe territori i subjektit dhe sheshet e levizjes jane te shtruara dhe te sistemuara. Nga shoqeria jane marre masa edhe per gjelberimin e territorit perreth impiantit duke bere te mundur mbjelljen me peme , gjithashtu nga stafi do tregohet kujdes per mbajtjen paster te ambientit dhe sperkatjen e tij here pas here me uje.

+ Menaxhimi I mjedisit

Objekti i planit te menaxhimit eshte te minimizojë apo eliminojë ndikimet negative ne mjedis te cilat mund te rezultojne nga zhvillimi I aktivitetit. Plani I menxhimit duhet te permbaje kategorite e meposhtme:

- Trajnim te punonjesve dhe masa te pergjithshme te mbrojtjes se mjedisit.
- Zbatim I udhezimeve per mbrojtjen dhe ruajtjen e bimesise dhe dherave siperfaqesore per te siguruar qe ky material te perdoret per mbulimin e zonave te zhveshura.
- Sigurimi qe mbetjet te trajtohen sipas planit te parashikuar.

+ Masat zbutese per kontrollin e erozionit

- Te minimizojë shqetesimet ne siperfaqe te tokes sa me shume te jete e mundur.
- Do te respektohen te gjitha rregullat e parashikuara ne projekt.

- Do te mbillen peme te reja.
- Do te behet kanalizimi I ujerave ne menyre qe te mos ndikojne ne gerryerjen e formacionit.
- Do te merren masa dhe per kanalizimet e ujerave te shiut.

+ Mbrojtja nga aksidentet dhe kushtet ne pune

➤ Detyrat e firmes se ndertimit dhe e subjektit qe do te zhvilloje aktivitetin:

- Do te punesohen punonjes qe e kane mbushur moshen per pune dhe specialist te profesioneve qe kerkohen.
- Do te punesohen punonjes qe kane eksperience te gjate ne profesion.
- Punonjesit para fillimit te punes dhe gjate saj ne menyre periodike do te instruktohen per rreziqet ne pune dhe masat e menytrat per parandalimin e tyre.
- Punonjesit do te pajisjen me mjete mbrojtese si maska kunder pluhurave.
- Do te instruktohen punonjesit ne menyre periodike.

➤ Detyrat e punonjesve:

- Te mos perdore pije alkoolike para fillimit te punes dhe gjate kohes se punes.
- Te kontrolloje gjendjen teknike te pajisjeve ne perdorim para fillimit te punes dhe pasi konstaton gjendjen e rregullt te tyre fillon punen.
- Kur konstaton difekt dhe nuk eshte ne gjendje ta eliminoje ndalon punen dhe ve ne dijeni pergjegjesin me te afert.
- Te perdore mjetet individuale te mbrojtjes gjate punes.

5. KONKLUSIONE DHE REKOMANDIME

KONKLUSIONE

- ✓ Nga mbetjet e ndryshme qe ngelen gjate procesit teknologjik, si fraksion i imet nga linja e inerteve (masë e imët tip argjilore etj.) rreth 2 % e sasisë së lëndës së parë të përpunuar, te përdoret si material per shtrimin e tapetit per gjelberimin e ambientit.
- ✓ Këto procese teknologjike nuk shoqerohen me shkarkime të lëngta të rrezikshme. Ujerat që përdoren në linjën e perftimit te argjiles perdoren vetem per sperkatjen e territorit qe mos te ngrihen pluhura.
- ✓ Niveli i zhurmave në impiant eshte ne parametra normal dhe ne nivele të pranueshme sepse mjetet motorike qe punojne duke llogaritur siperfaqen e hapur nuk kryejne ndotje akustike.
- ✓ Per nje pune sa me optimale në impiant zbatohen rregullat e sigurimit teknik dhe punetoret e manovraret njihen me keto rregulla ne menyre periodike nga drejtuesit teknik te firmes.

REKOMANDIME

Duke ditur se gjate proceseve te punes ne impiant çlirohet në mjedis pluhur i lehte, ka zhurma te makinerive e vibrim në afersi të makinerive. Për të rritur sigurinë në punë dhe cilesinë e jetës së punonjësve dhe per te ulur ne maksimum impaktin ne mjedis, duhet që:

- Te merren masa dhe te kryhet rehabilitimi i mjedisit ne rastet e ndonje aksidenti.
- Te kryhet rregullisht kontrolli gjendjes teknike te agregateve dhe mjeteve te transportit.
- Te kontrollohen, pastrohen dhe mirembahen kanelet kulluese ne territor.
- Te njihen punonjesit periodikisht me rregullat e sigurimit teknik, si dhe me efektet pluhurave, zhurmave, vibrimet etj në jetën e tyre të përditëshme si dhe të merren masat e duhura për monitorimin në vazhdimësi të tyre me aparaturat dhe instrumentet e nevojshme.
- Te largohen te gjitha mbetjet ngurta qe krijohen si rezultat i punes dhe aktivitetit njerezor ne vendet e percaktuara nga pushteti lokal.